

29.02.2016

Kj/4

§ 186

Valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponsi: Hankinnoissa otettava huomioon YK:n päätökset palestiinalaisalueilla

HEL 2015-003426 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisestä pannan asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 11.3.2015 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle (Yrjö Hakanen) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Päättyessään 11.3.2015, § 78 valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteesta Veolia-konserniin kuuluvien yhtiöiden sopimuksista, kaupunginvaltuusto samalla hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

”Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten kaupungin, tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien hankinnoissa voidaan ohjeistaa otta-
maan huomioon YK:n päätökset koskien toimintaa Israelin miehittämällä palestiinalaisalueilla sekä arvioida tätä myös tarjoajien ja niiden emokonsernien välisten suhteiden osalta.” (Yrjö Hakanen)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua

ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki noudattaa toiminnassaan lakia julkisista hankinnoista (348/2007). Vastaavasti suurin osa kaupungin tytäryhteisöistä sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, ovat hankintalaissa tarkoitettuja hankintayksiköitä, joiden tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä omissa hankinnoissaan.

Kansallinen hankintalainsäädäntö mahdollistaa ehdokkaaseen tai tarjoajaan liittyvien, laissa mainittujen tekijöiden ottamisen huomioon mm. poissulkemisen perusteena. Eräs harkinnanvarainen peruste on vakaava virhe ammattitoiminnassa. Vastaavasti direktiivi 2007/17/EY artikla 53 mahdollistaa (viittaus direktiivin 2007/18/EY artiklaan 45) ”talouden toimijaan” liittyvien tekijöiden ottamisen huomioon mm. poissulkemisen perusteena. Direktiivissä käytetty käsite ”talouden toimija” on yleiskäsite, joka konkretisoituu määriteltäessä ehdokasta tai tarjoajaa.

Harkittaessa sitä, miten kaupungin, tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien hankinnoissa voidaan ohjeistaa ottamaan huomioon YK:n päätökset koskien toimintaa Israelin miehittämällä palestiinalaisalueilla sekä arvioida tätä myös tarjoajien ja niiden emokonsernien välisten suhteiden osalta, on otettava huomioon se, mikä taho on kussakin hankinnassa ilmoittautunut ehdokkaaksi tai tarjoajaksi. Määrittely on tehtävä hankintakohtaisesti, koska ehdokkaan ja tarjoajan soveltuvuus on selvitettävä ja toisaalta koska tarjouskilpailun aikana on tarkoin tiedettävä se taho, jonka kanssa sopimus mahdollisesti myöhemmin syntyy.

Mikäli kansainvälisen konsernin yksittäinen tytäryhtiö ilmoittautuu yksin tarjoajaksi, arvioidaan poissulkemisperusteita hankintalain-säädännön sanamuodon mukaan sanotun yhtiön osalta, ei koko konsernin osalta. Sen sijaan mikäli tytäryhtiö esimerkiksi ilmoittaa käyttävänsä konsernin voimavaroja hankinnan toteutuksessa, voidaan konserniin liittyvät tekijät ottaa huomioon tarjoajana olevan tytäryhtiön soveltuvuutta arvioidessa. Muussa tapauksessa konsernin voimavaroja ei voida ottaa huomioon arvioidessa tarjoajaksi ilmoittautuneen tytäryhtiön soveltuvuutta (markkinaoikeus 14.3.2013, nro 104/2013, dnro 123/12/JH).

Voimassa oleva lainsäädäntö (kansallinen lainsäädäntö ja EU-direktiivit) ei nyt puheena olevassa tilanteessa mahdollista sitä, että tarjoajan soveltuvuutta arvioidessa otettaisiin huomioon myös konsernin muiden yksiköiden toiminta. Poissulkeminen on toimenpiteenä rajoitettava, joten sitä koskevia säännöksiä ei voi tulkita laajentavasti. Tiedossa ei ole oikeuskäytäntöä, joka mahdollistaisi lain sanamuodosta poikkeavan tulokinnan.

29.02.2016

Kj/4

Kaupunki ja sen tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan lainsäädännön ohella konsernin hankintoja koskevia ohjeita ja määräyksiä. Kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osasto ylläpitää kaupungin hankintakäsikirjaa, johon on koottu hallintokuntien tarpeita silmällä pitäen keskeisin julkisia tavara- ja palveluhankintoja sääntelevä ohjeistus.

Uusi kansallinen hankintalainsäädäntö on valmisteilla. Jos lainsäädäntöön tulee muutoksia, jotka mahdollistavat kilpailutuksiin osallistuvien tarjoajien omistussuhteiden huomioon ottamisen, päivitetään kaupungin hankintaohjeistuksia ja -menettelytapoja vastaavasti.

Ponsivastaus on valmisteltu kaupunginkansliassa (talous- ja suunnitteleuosasto, oikeuspalvelut-osasto) yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuutetut